

Vergadering	Extra - Algemeen Bestuur GGD ZL ikv trendbreuk GALA IZA
Datum	Woensdag 13 september 2023
Locatie	Heerlen, Hotel van der Valk
Aanwezig	Gemeente Beekdaelen, dhr. L. de Koster Gemeente Brunssum, mw. M. van Leusden Gemeente Eijsden-Margraten, dhr. C. Piatek Gemeente Gulpen-Wittern, dhr. F. Derksen Gemeente Kerkrade, dhr. R. van Drunen Gemeente Landgraaf, dhr. A. Schiffelers Gemeente Maastricht, dhr. A. Meij Gemeente Meerssen, mw. I. Smeets Gemeente Meerssen, mw. M. Clermonts (voorzitter en tevens plv. AB-lid) Gemeente Simpelveld, mw. A. Ernes Gemeente Sittard-Geleen, dhr. L. Geilen Gemeente Stein, dhr. J. Ummels Gemeente Vaals, mw. E. Jaegers Dhr. F. Klaassen, voorzitter directie / ambtelijk secretaris Dhr. B. Hesdahl, strategisch beleidsadviseur GGD
Afwezig	Gemeente Beek, dhr. T. van Es Gemeente Heerlen, dhr. P. van Zutphen Gemeente Valkenburg aan de Geul, dhr. J. Kleijnen Gemeente Voerendaal, dhr. H. Coenen GGD Mw. , controller GGD Dhr. F. Bovens, directeur
Notulist	Mw.
Kenmerk	AB 27 / 2023- / agendapunt

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Bericht van verhindering is ontvangen van de heer Van Es (gemeente Beek), de heer Van Zutphen (gemeente Heerlen), de heer Kleijnen (gemeente Valkenburg), de heer Coenen (gemeente Voerendaal), mevrouw Dreessen (GGD) en de heer Bovens (GGD). De heer Van Drunen zal de vergadering eerder moeten verlaten.

Voorgesteld wordt om de agendapunten 6 en 8 met elkaar te verbinden, gezien de samenhang van beide agendapunten. De AB-leden zijn hiermee akkoord.

2. Notulen extra AB inzake Trendbreuk GALA IZA d.d. 22 juni 2023

De voorzitter stelt de notulen en besluitenlijst van de vergadering van 22 juni jl. integraal aan de orde. Alle punten welke op 22 juni zijn besproken, komen vandaag aan de orde in deze vergadering. Er zijn geen opmerkingen- of aanvullingen naar aanleiding van deze notulen.

De voorzitter richt het woord tot mevrouw Cnoops die heeft besloten om, na 16 jaar, de GGD te gaan verlaten en een nieuwe uitdaging gevonden heeft buiten de GGD. Dit is de laatste keer

dat zij bij de vergadering van het Algemeen Bestuur aanwezig is/notuleert. De voorzitter dankt haar mede namens alle AB-leden voor de vele jaren van ondersteuning in de bestuursvergaderingen en de zeer nauwlettende en zeer zorgvuldige notulen van dit overleg en wensen haar veel succes in de nieuwe baan.

Besluit:

Het Algemeen Bestuur heeft de notulen en besluitenlijst van de extra AB-vergadering inzake Trendbreuk GALA IZA van 22 juni 2023 vastgesteld.

3. Mededelingen

Er wordt geen gebruik gemaakt van dit agendapunt.

4. Governance Trendbreuk GALA IZA

Bij dit agendapunt worden de AB-leden meegenomen in de ontwikkelingen van de governance-vraagstukken rondom GALA en IZA. Het is van belang om op weg naar een duurzame gemeentelijke betrokkenheid en governance de uitgangspunten 2024 en verder vast te stellen en verkennend met elkaar te spreken over de wijze van gemeentelijke vertegenwoordiging in IZA.

De voorstelde uitgangspunt 2024 en verder zijn:

- Een structuur die maximale ruimte geeft om slagvaardig en flexibel te acteren en effect te sorteren d.m.v. mandaat in AB.
- Een efficiënt besluitvormingsproces, waarbij verbinding lokale-regionale besluitvorming inzichtelijk is gemaakt.
- Duidelijkheid in verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de verschillende gremia
- Duidelijkheid in waar, hoe en in welke rol gemeenten en GGD betrokken zijn binnen netwerk-governance.
- Een passend juridisch construct.
- Aparte werkgroep(en) van gemeenten en GGD met expertise: inhoudelijk, juridisch, financieel.

De voorzitter merkt op dat er veel stukken voor de vergadering van vandaag zijn toegestuurd en er veel ontwikkelingen rondom dit thema zijn waardoor het soms moeilijk is om overzicht te houden.

De heer Klaassen licht toe dat de stukken bedoeld zijn om de AB-leden mee te nemen in het hier en nu. En om daarna, vanaf nu, te kijken naar wat nodig is voor de toekomst.

Aan de hand van een presentie geeft de heer Klaassen een nadere toelichting in het kader van de governance. Tegelijkertijd wil hij samen met de AB-leden het gesprek voeren over de uitgangspunten en de gemeentelijke vertegenwoordiging. De presentatie is bij dit verslag gevoegd.

Opmerkingen / vragen / nadere toelichting

- In de complexiteit van de ontwikkelingen, zijn er veel zaken die men met elkaar moet ontdekken. Daarbij is er ook sprake van een hoog tijd tempo verhaal. De vraag hierbij is hoe je dit met elkaar gaat doen. Vanwege de trendbreuk aanpak in ZL heeft ZL al veel voordeel, maar er is ook nog veel te ontwikkelen. Het is een gezamenlijke opgave.
- Het doel is om te komen van regiobeeld naar regioplan. Vandaag vindt ook overleg van de bestuurlijke regiegroep plaats. In deze regiegroep zijn ook de GGD en de bestuurders van de 3 centrumgemeenten vertegenwoordigd zijn. De thema's welke benoemd zijn in de presentatie van vandaag liggen ook voor in deze regiegroep.

- De in te richten governance moet dienen aan de inhoudelijk opgave die er ligt. In deze ontwikkelingen moet ook gezocht worden naar samenwerking/verbinding en de juiste governance met andere (zorg)partijen. Het zijn niet enkel de gemeenten/GGD die hierin een rol hebben maar ook andere (zorg)partijen in de regio. De rol van gemeenten in GALA is uiteraard anders dan in IZA, echter de verbinding met IZA is van groot belang. Gemeenten hebben ook in IZA een rol: IZA is hoofdzakelijk vanuit zorgpartijen, maar gemeenten moeten hier wel bij aansluiten (m.n. IZA i.r.t. GALA). In het netwerk dient het goede gesprek met elkaar georganiseerd en gevoerd te worden. De contactfunctie IZA kan in samenhang gebeuren via de GGD namens de 16 gemeenten. Gesprekken over wie, waar, welk mandaat heeft zijn hierbij wel nodig.
- Bestuurlijke betrokkenheid
Het is van groot belang dat er actieve betrokkenheid op verschillende tafels vanuit gemeenten plaatsvindt. Het gemeentelijke belang is onderdeel van deze gehele opgave. Er zijn veel ontwikkelingen en er moeten voor eind 2023 al veel zaken geregeld zijn: dit heeft grote impact (voor de agenda) van iedereen. Een actieve bestuurlijke rol is noodzakelijk, maar hoe gaat je dat doen/organiseren? De bestuurlijke drukte in de regio is enorm en een dag heeft maar 24 uur.
 - Prioriteitstelling, het afspreken van vertegenwoordiging vanuit gemeenten én zeer cruciaal: vertrouwen onder elkaar is van belang en noodzakelijk om deze opgave gezamenlijk op te kunnen pakken.
 - De oproep van het AB is om het simpel te houden en zoveel mogelijk gebruik te maken van reeds bestaande overlegtafels en initiatieven of bestaande overlegtafels uit te bereiden hiertoe.
 - Voorstel is om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de structuur van de vergaderingen van het Algemeen Bestuur GGD ZL (waar toch al de 16 bestuurders ZL aan tafel zitten) om dit thema te bespreken. Dit kan door deze vergadering in twee delen te knippen in eerste instantie: eerst reguliere deel met en over de GGD en aansluitend deel van de bestuurders in het kader van GALA IZA.
Hierbij wordt de vraag gesteld, waarom dit aansluitend aan de AB vergadering zou moeten plaatsvinden. In principe is dit een thema in het kader van gezondheid én is al besloten dat GALA/IZA door gemeenten ZL samen via de GGD opgepakt gaat worden. Voorlopig kan dit nog apart gehouden worden, maar in de loop van de tijd is het wellicht logisch om dit in één vergadering te doen.
 - Het is belangrijk om ook de betrokkenheid van kleinere gemeenten te organiseren. Bij kleine gemeenten hebben wethouders een meer integrale portefeuille en kleinere gemeenten/dorpen hebben ook andere uitdagingen dan de stedelijke gebieden. In het kader van de continuïteit is dit ook een belangrijke factor: gemeenten kunnen elkaar onderling vertegenwoordigen (per subregio).
Gekeken kan worden naar een brede bestuurlijke verantwoordelijkheid op thema's en hierin onderling samenhang realiseren. Met elkaar dient goed gekeken te worden naar wie aan welke tafel moet/kan zitten.

Opgemerkt wordt dat vertrouwen hierin onder en met elkaar van cruciaal belang is. Nu wordt door het AB aangegeven dat het logisch, praktisch is om in dit kader aan te sluiten bij de vergaderingen van het Algemeen Bestuur van de GGD. Dit is in het verleden regelmatig gebeurd. Echter vervolgens werd bestuurlijk de discussie gevoerd over waar de GGD zich mee bemoeit, de GGD te groot is/wordt etc. Het is belangrijk om duidelijke afspraken met elkaar te maken en vertrouwen te hebben, maar tegelijkertijd is het ook belangrijk dat iedereen aangehaakt blijft. Men wil in de regio aan een gezamenlijke agenda werken, maar het is heel ingewikkeld om dit te organiseren. Hierbij speelt ook de vraag: in hoeverre wil/moet je als gemeente geïnformeerd worden. In ZL doen we als 16 gemeenten al veel samen.

- Toegelicht wordt dat er binnen IZA twee sporen zijn. Het spoor van het regiobeeld acute zorg (o.a. 1^e hulp, huisartsenposten, traumazorg) en het spoor IZA in relatie tot GALA. Het acute deel leeft uiteraard heel erg in gemeenteraden. Het is moeilijk voor portefeuillehouders om deze twee zaken geschieden te houden en uit te leggen in de gemeente zelf, maar tegelijkertijd is het belangrijk om uit te leggen dat gemeenten niet overal over gaan. Gemeenten worden wel vaak geconfronteerd met beslissingen die landelijke genomen worden en die vervolgens consequenties hebben voor gemeenten. Het mag bijvoorbeeld niet zo zijn dat het reorganiseren van de zorg de druk op de WMO verhoogt. Het is derhalve goed dat er nu sprake is van een Integraal Zorg Akkoord waardoor partijen met elkaar moeten praten hierover, los van alle belangen van diverse partijen. Ook hierbij is het basisverhaal: vertrouwen en het juiste gesprek met elkaar voeren.
- Informeren van raden: Hoe organiseren we onze opgave en hoe brengen we de raad op hoofdlijnen/ kaders in positie? Het informeren van raden op hoofdlijnen helpt de bestuurders om deze ontwikkelingen voor elkaar te krijgen. Samen dient gekeken te worden hoe en welke informatie aan de raden gebracht wordt: hoe vertellen we dit verhaal zo simpel en praktisch mogelijk. Naast het inhoudelijke verhaal aan gemeenteraden, is ook overleg nodig over financiële middelen in het kader van GALA IZA.
- Hoe doen andere regio's dit? Aangegeven wordt dat iedere regio dezelfde uitdaging heeft. Het voordeel is dat er in ZL al een trendbreukbeweging bestaat, kijk naar de trendbreuk aanpak, mijnstreekcoalitie, gezondheidsakkoord etc. In ZL zijn al diverse sporen welke we nu samen gaan verbinden. Het is goed dat we met elkaar deze discussie voeren, maar in ZL hebben we al een aantal stappen gezet met elkaar.
- Het is noodzakelijk om met regelmaat dit type gesprek met elkaar te voeren. Hierbij is een goede uitleg noodzakelijk m.b.t. de stand van zaken, de ontwikkelingen en de genomen en c.q. te nemen stappen. Het is goed, ook in het kader van het hebben van houvast in al deze ontwikkelingen/tijd/tempo, om de te nemen stappen in delen te knippen: niet alles hoeft en kan voor 2024 geregeld zijn. Dit kan alleen lukken als er bestuurlijk doorzettingsvermogen, verbinding en vertrouwen is.

Vervolg

De GGD neemt de elementen en input welke vandaag aan de orde zijn gekomen mee om de governance verder door te ontwikkelen. In de extra vergadering van het Algemeen Bestuur inzake Trendbreuk GALA IZA op 26 oktober a.s. komt dit onderwerp wederom op de agenda. In de tussentijd wordt zowel bestuurlijk als ambtelijk, de ontwikkelingen rondom de bestuurlijke betrokkenheid meegenomen.

Besluit:

- *Het Algemeen Bestuur heeft kennis genomen van de richting van de governance Trendbreuk en GALA/IZA en de rol van de GGD.*
- *De uitgangspunten 2024 zijn met elkaar besproken en vastgesteld.*
- *De passende vertegenwoordiging van de gemeenten in de governance m.b.t. IZA is oriënterend besproken.*

5. Afspraken Overgangssituatie 2023

Toegelicht wordt dat de notitie bij dit agendapunt ambtelijk gezamenlijk met gemeenten en GGD is opgesteld.

De AB-leden hebben verder geen opmerkingen of aanvullingen t.a.v. de voorliggende stukken.

Besluit:

- *Het Algemeen Bestuur heeft ingestemd met het voorstel dat voor het onderwerp GALA het AB van de GGD een adviesorgaan is en dat o.b.v. een (zwaarwegend) advies van het AB vervolgens iedere individuele gemeente nog een besluit moet nemen.*
- *Het Algemeen Bestuur heeft ingestemd met het voorstel dat het AB van de GGD besluitvormend is inzake de uitvoering van activiteiten ten laste van de IZA gelden en dat Sittard-Geleen als mandaatgemeenten voor IZA (samen met de GGD) zorgdraagt voor de uitvoering.*

De agendapunt 6 en 8 worden, gezien hun samenhang, gezamenlijk besproken

6. Opdrachtbeschrijving en begroting GGD

8. Financiering GALA IZA

De heer Klaassen licht toe dat voorliggende stukken tegemoet komen aan de bestuurlijke opdracht van de gemeenten aan de GGD. Toegelicht wordt dat in ambtelijk (financieel) overleg tussen gemeenten en GGD goed gekeken is/wordt naar de inzet en besteding van de middelen GALA en IZA in 2023. Daartoe liggen vandaag een aantal voorstellen voor inzake de inzet van middelen spuk GALA en spuk IZA. Het uitgangspunt is om binnen de geldende richtlijnen voor 2023 zoveel mogelijk geld binnen boord te houden.

Tekstueel merkt de heer Klaassen naar aanleiding van de stukken op dat in de bijlage in de tekst bij SPUK IZA inzake begrote kosten GGD per abuis het totaalbedrag (€ 1.240.000) staat vermeld i.p.v. € 791.600: dat is onjuist. In de financiële tabel is dit wel correct verwerkt.

Voor de inzet van spuk GALA middelen gelden 3 principes:

- ✓ Gelden bestemd voor alleen de GGD conform landelijke afspraken.
- ✓ Gelden bestemd voor Trendbreuk waarvoor de GGD de kassiersrol vervult. Het betreft hier het onderdeel kansrijke start.
- ✓ Gelden bestemd voor de gemeenten t.b.v. lokale uitvoering. Deze worden door gemeenten individueel besteed. Daarnaast kan in dat kader eventueel gekeken worden of reguliere inzet van de GGD ten laste van deze onderdelen wordt gebracht. Hierdoor ontstaat vervolgens aanvullende ruimte in de reguliere begroting van de gemeenten.
- Inzake de inzet SPUK IZA middelen 2023 is een eerste begroting opgesteld voor de inzet van de middelen 2023. Deze inzet wordt telkens aangepast met de laatste stand van zaken. In 2023 zal in ieder geval het grootste gedeelte van de aanvullende gemaakte kosten i.k.v. de opdrachtbeschrijving aan de GGD ten laste van deze middelen worden gebracht. De extra kosten in het kader van de coördinerende rol van de centrumgemeenten en de extra inzet van alle Zuid-Limburgse gemeenten worden ten laste van de IZA middelen gebracht.
- Er worden in 2023 zoveel mogelijk SPUK-middelen ingezet, middelen welke niet worden ingezet moeten terugbetaald worden aan VWS.
Met de ambtelijke werkgroep financiën GGD-gemeenten worden deze zaken doorlopen, ook wordt hierbij gekeken naar bedragen per gemeente welke gemeenten indien nodig ten laste kunnen brengen van GALA (met onderbouwing). Tevens wordt voor 2023 ook gekeken naar kansrijke start: de inzet van SPUK-middelen hierin is een vervolg op de reeds bestaande trendbreukafpraak i.k.v. bundeling van middelen. Voor 2023 wordt ingezet op zoveel mogelijk inzet/behoud van landelijke middelen in dit kader.
Voor 2024 en verder moet de aanvraag voor middelen plaatsvinden op basis van onderbouwde plannen per gemeente.

De heer Derksen, lid van de Financiële Commissie GGD ZL, deelt mede dat de Financiële Commissie in haar vergadering van 6 september jl. positief geadviseerd ten aanzien dit voorstel voor inzet van de spuk gelden. Er dienen zoveel mogelijk gelden in de regio te blijven want er zijn uitdagingen genoeg voor de regio.

Besluit - Opdrachtbeschrijving en begroting GGD:

- *Het Algemeen Bestuur heeft ingestemd met de opdrachtbeschrijving aan de GGD conform bijlage.*
- *Het Algemeen Bestuur heeft ingestemd de begroting 2023 inzake de opdrachtbeschrijving conform bijlage.*

Besluit - Financiering GALA IZA:

- *Het Algemeen Bestuur heeft positief geadviseerd inzake de inzet van de middelen 2023 SPUK GALA.*
- *Het Algemeen Bestuur heeft ingestemd met de begroting m.b.t. de inzet van middelen 2023 SPUK IZA.*

7. Bekrachtiging keuze regionale-lokale aanpak GALA thema's regionaal-lokaal

De AB-leden hebben geen opmerkingen of aanvullingen t.a.v. de voorliggende stukken

Besluit:

Het Algemeen Bestuur heeft kennisgenomen van de keuze met betrekking tot de regionale aanpak/visie en lokale uitvoering van de verschillende thema's zoals deze inmiddels ook wordt gerealiseerd in de themawerkgroepen en plannen van aanpak.

9. Rondvraag

De heer Derksen merkt op dat als bestuurders bestuurlijke verantwoording gaan nemen, het belangrijk is dat bestuurders ook aanwezig zijn bij de betreffende overleggen. Het komt nu helaas toch regelmatig voor dat bestuurders niet aanwezig zijn. De oproep aan bestuurders is: neem je verantwoordelijkheid en ben ook aanwezig bij overleggen.

De voorzitter onderschrijft dat en is van mening dat iedereen deze oproep ter harte dient te nemen. Ondersteuning en vertrouwen geven aan elkaar is cruciaal in dit proces én belangrijk is ook om elkaar op te zoeken als er vragen zijn of als er onduidelijkheid is.

10. Sluiting

Niets meer aan de orde zijn, sluit de voorzitter de vergadering.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 26 oktober 2023

De secretaris,

De voorzitter,